

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ การศึกษาอัตราการให้บริการและค่าใช้จ่าย
ในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยโครงการ
บัตรสุขภาพ จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน นางสาวสมพร อิศรีแก้ว

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ รัชนิ ตีพันธ์ ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อันทิกา สุจริตศิลป์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนาวดี ศรีวัฒนพงศ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาข้อมูลการให้บริการของสมาชิกบัตรสุขภาพ โครงการบัตรสุขภาพไทย-เยอรมัน ในช่วง 1 มกราคม 2536 - 31 ธันวาคม 2536 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราการให้บริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ความสัมพันธ์ของอัตราการให้บริการกับปัจจัยที่มีผลกระทบ และความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลกับปัจจัยต่าง ๆ ข้อมูลตัวอย่างซึ่งใช้ในการศึกษานี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบจากข้อมูลการให้บริการทั้งหมดที่สถานบริการที่อยู่ในโครงการเก็บรวบรวมไว้ ตัวอย่างข้อมูลการให้บริการของผู้ป่วยนอกมีจำนวน 7,852 ครั้ง และผู้ป่วยในจำนวน 296 ครั้ง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

อัตราการให้บริการผู้ป่วยนอกของบัตรบุคคลเท่ากับ 1.60 ครั้งต่อบัตร น้อยกว่าบัตรครอบครัวซึ่งเท่ากับ 2.84 ครั้งต่อบัตร อย่างมีนัยสำคัญ แต่อัตราการให้บริการผู้ป่วยในของบัตรบุคคลเท่ากับ 1.01 ครั้งต่อบัตร ใกล้เคียงกับบัตรครอบครัว ซึ่งเท่ากับ 1.05 ครั้งต่อบัตร ส่วนอัตราการให้บริการของสมาชิกพบว่า สมาชิกบัตรบุคคลและสมาชิกบัตร

ครอบครัวมีอัตราการใช้บริการผู้ป่วยนอกเท่ากัน คือ 1.60 ครั้งต่อคน และมีอัตราการใช้บริการผู้ป่วยในของสมาชิกใกล้เคียงกันด้วย โดยสมาชิกบัตรบุคคลใช้บริการ 1.01 ครั้งต่อคน และสมาชิกบัตรครอบครัวใช้บริการ 1.03 ครั้งต่อคน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอัตราการใช้บริการกับปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลทำให้อัตราการใช้บริการผู้ป่วยนอกของบัตรบุคคลและบัตรครอบครัวแตกต่างกัน คือ กลุ่มอายุ เพศ และ สถานะภาพโรคของสมาชิก แต่กรณีผู้ป่วยในมี 2 ปัจจัย คือ เพศ และกลุ่มอายุ ลักษณะการมารับบริการที่โรงพยาบาลศูนย์ส่วนใหญ่ได้รับการส่งต่อจากสถานบริการอื่น แต่ที่โรงพยาบาลชุมชนส่วนใหญ่เป็นการมาเอง

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการรักษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วยนอก คือ สถานบริการ ลักษณะของการมารับบริการ ประเภทบัตร ประเภทโรค เพศ และอายุของผู้มารับบริการ โดยปัจจัยทั้งหมดนี้สามารถอธิบายค่าประมาณของค่าใช้จ่ายในการรักษาได้ร้อยละ 43 ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วยใน คือ อายุ สถานบริการ ลักษณะการมารับบริการ และเวลาที่มารับบริการ โดยปัจจัยทั้ง 4 นี้ อธิบายค่าประมาณของค่าใช้จ่ายในการรักษาได้ถูกต้องเพียงร้อยละ 28

Research Title Study of Visiting Rate and Medical Charge
of Patients under Health Card Project in
Lampang Province

Author Miss Somporn Insrikeaw

M.S. Applied Statistics

Examining Committee :

Assoc.Prof. Rajanee Tiyapan

Chairman

Assist.Prof. Anthika Supriyasilp

Member

Assist.Prof. Wattanavadee Sriwattanapongse

Member

Abstract

The objective of this study about utilization of Health card project under Thai-German Cooperation during January - December 1993 is to find out the visiting rate for medical services, both out-patient and in-patient, the relations toward different factors, as well as the medical charge concerned. Data was collected from existing data at all health facilities involved. The sample size was a total of 7852 out-patient visits and 296 in-patient visits. The results of study were as followed.

The average visits to out-patient medical services for those hold individual health card is 1.60 per card, as compared to 2.84 visits per card of those with family card, a difference with statistical significance. But for in-patient services, the average

visiting rate were 1.01 and 1.05 per individual and family card respectively. As for each member of the cards, the visiting rate to out-patient services if individual card member is 1.60, same as visits per member of family card. Whereas, the visiting rate to in-patient services also show similar pattern of 1.01 and 1.03 visits per member respectively.

Factors which accounted for difference in outpatient visits of both cards were agegroup, sex and type of diseases. But for in-patient visits there were only two factors involved, sex and agegroup. The rule of visits to provincial hospital was mainly through the referral system. But for district hospitals, most of visits came directly.

Regarding medical charge, factors influenced the charge for out-patients service were type of health facilities, rule of visit, type of card, type of diseases, sex and age. Under which the estimated medical charge can be predicted at the confidence level of 43 %. Mean which, factors related to in-patient service charge were age, type of health facilities, rule of visit and admission time. With these factors, the estimated in-patient service charge can be predicted at the confidence level of 28 %.